

BEU. SBE. Derg.
Cilt:4 Sayı:1 Haziran 2015

İLKÖĞRETİM ÇAĞINDAKİ ÇOCUKLARIN İNTERNET KULLANIMLARININ EBEVEYN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ*

Burcu GEZER ŞEN* - Yelda SEVİM** - Seda ARTUÇ***

Özet

Bu araştırmada, ilköğretim çağındaki çocukların internet kullanımının ebeveyn görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Veri toplama aracı olarak anket formu uygulanmıştır. Araştırmada, 2009 – 2010 öğretim yılında Elazığ il merkezinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ve özel ilköğretim okullarının 5. sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin ebeveynlerinden 300'ünün görüşlerine başvurulmuştur. Ebeveynlere evde internet kullanılıp kullanılmadığı, çocuğun ev dışında internet kullanıp kullanmadığı, günde kaç saat internet kullandığı, internette neler yaptığını denetleyip denetlemedikleri ve çocuğun interneti en çok hangi amaçlarla kullandığına ilişkin sorular sorulmuştur.

Elde edilen bulgulara göre, ebeveynlerin çoğunun evlerinde internet kullanıldığını ifade ettiği, az bir bölümünün çocuğunun ev dışında internet kullandığını belirttiği, en yüksek oranla çocuğunun günde 1 saatten az internet kullandığını ifade ettiği, çoğunun çocuğunun internette neler yaptığını denetlediğini belirttiği, en yüksek oranla çocuğunun interneti en çok derslerini araştırmak veya oyun oynamak amacıyla kullandığını ifade ettiği, konuyla ilgili ebeveyn görüşlerinin dağılımına çocuğun cinsiyeti açısından bakıldığında da kız çocukların en çok derslerini araştırmak, erkek çocukların ise en çok oyun oynamak için interneti kullandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, İnternet, Ebeveynler, İlköğretim.

* Bu çalışma, IV. Uluslararası Risk Altında ve Korunması Gereken Çocuklar Sempozyumu'nda (Ankara, 24-25 Nisan 2012) sözel bildiri olarak sunulmuştur.

* Yrd. Doç. Dr., Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi ABD,
burcugezersen@firat.edu.tr

** Yrd. Doç. Dr., Fırat Üniversitesi İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi Sosyoloji ABD,
ysevim@firat.edu.tr

*** Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, sedartuc2363@gmail.com

EVALUATION OF INTERNET USAGE OF PRIMARY SCHOOL AGE CHILDREN IN ACCORDANCE WITH PARENTAL REVIEWS

Abstract

In this study, it is aimed to evaluate the internet usage of primary school age children in accordance with parental reviews. Questionnaire form was applied to collect data. In the study, data was collected from 300 parents whose children were studying in fifth grade from 12 primary and public elementary schools located in Elazığ province in 2009-2010 academic year. Questions were asked to parents about if they use internet at home, if their child uses internet outside the home, how many hours a day does their child use the internet, if they check what their child is doing on the internet and the purposes for which the child uses the internet most.

According to the findings, it has been identified that most of parents noted that they use the internet at home, a small part of parents noted that their child uses the internet outside the home, parents noted in the highest rate that their child uses the internet less than 1 hour a day, most of parents noted that they check what their child is doing on the internet, parents noted in the highest rate that their child uses the internet to explore his lessons or to play the game, when parental views on the subject were analyzed for gender of the child, it has seen that girls use the internet most to explore their lessons and boys use the internet most to play games.

Keywords: Child, Internet, Parents, Primary School.

GİRİŞ

İnternet kullanımı küçük yaşlardan itibaren başlamaktadır. Çocukların internet kullanım oranı her geçen gün artmaktadır. Yapılan araştırmalarda çocukların ve ergenlerin internet kullanım oranının yetişkinlerinkinden fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Çocuklar, neredeyse tüm devlet okullarında ve hanelerin çoğunda internet erişim imkânına sahip durumdadır. Bilgisayar ve internet kullanımı çocukların teknoloji konusunda deneyim kazanmasını sağlamaktadır. Çocukların internet kullanım oranları, gelecek neslin teknoloji kullanımı konusunda ne kadar hazırlıklı olduğunun bir göstergesidir (NCES, 2005).

İnternet, çocuklara iletişim kurma, bilgi edinme ve interaktif oyunlar oynama olanağı sağlayan bir araçtır. Teorik olarak, internetin bu tür kullanımı çocukların bilişsel ve sosyal gelişimini destekler. Meta analizler, çocukluk döneminde internet kullanımıyla okul başarısı arasında pozitif yönlü bir ilişkinin olduğunu onaylamaktadır

(bkz. Johnson, 2010). İnternet bilgilendirici, eğlendirici ve eğitsel amaçlı içeriğiyle çocuklar için zengin bir öğrenme ortamı haline gelmiştir. Bunun yanında internet çocuklara zarar verebilecek unsurları da bünyesinde barındırmaktadır. İnternetin çocuklar için taşıdığı olası riskler yüzünden internet kullanımını yasaklamak etkisiz bir tutum olacaktır. Ailelerin, internet kullanımı, internette kendilerini ve çocuklarını bekleyen tehlikeler konusunda bilinçlenerek çocuklarını yönlendirmeleri bu açıdan önem taşımaktadır (Odabaşı, 2007).

Çocuğun denetimsiz bir şekilde internet karşısında vakit geçirmesi çeşitli olumsuzlukları beraberinde getirmektedir. Öncelikle, çocuğun kişisel bilgilerinin ele geçirilmesi gibi önemli bir risk söz konusudur. Ayrıca, ödül, oyun ve hediye yoluyla çocuklar sanal ortamda kandırılabilir. Çocuklar reklamlar aracılığıyla yanlış yönlendirilebilmekte ve zararlı içeriklerle karşı karşıya kalabilmektedirler. Bunun yanı sıra, sosyal paylaşım ağları, e-posta grupları her zaman denetlenemeyeceği için çocuklar beklenmedik tehlikelerle karşı karşıya kalabilmektedir (Turan, 2008).

Ebeveynlerin internetle ilgili alacağı önlemler pek çok olumsuzluğun önüne geçilmesini sağlayacaktır. Bu önlemler arasında çocukların da katkısıyla internet ev kuralları listesi oluşturulması, bu listede sınırların dışında kalan site türleri, internete erişim saatleri gibi uyulması gereken kuralların yer alması, internete bağlı olan bilgisayarların açık bir alanda ve çocukların yatak odalarının dışında tutulması, ebeveynlerin çocuklarla çevrimiçi arkadaşları ve etkinlikleri hakkında konuşması, ebeveyn gözetiminin yerine geçecek değil onu bütünleyecek internet filtreleme araçlarından faydalanılması, çocukların çevrimiçi ortamda kendilerini rahatsız eden ya da tehdit altında hissettiren bir şey olması durumunda bunu hemen ebeveynlerine iletmesi gerektiği konusunda bilinçlendirilmesi, çocukların sık ziyaret ettiği web sitelerinin takip edilmesi, çocuklara sorumlu, ahlaki çevrimiçi davranışların öğretilmesi sayılabilir (bkz. Yalçın, 2006).

İnternet kullanımındaki büyük artış, internet kullanımıyla ilgili henüz yeteri kadar yasal düzenlemenin bulunmaması ve var olan düzenlemelerin uygulanmasında bir takım zorluklar yaşanması risklerin farkında olabilen ebeveynleri denetim mekanizması oluşturmaya yöneltmektedir (Günel vd., 2010). Ebeveynlerin çocuklarına internet kullanımıyla ilgili iyi birer örnek olması, bir takım kurallar koyması, yol gösterici bir tutum sergilemesi ve çocuklarının internet kullanımını yakından takip etmesi doğru internet kullanımı konusunda çocuklarını bilgilendirmelerini sağlayacaktır.

Bu araştırmada, ebeveyn görüşleri doğrultusunda ilköğretim çağındaki çocukların internet kullanımıyla ilgili bilgi edinilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç

İLKÖĞRETİM ÇAĞINDAKİ ÇOCUKLARIN İNTERNET KULLANIMLARININ EBEVEYN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ

doğrultusunda, ebeveynlere evde ve ev dışında çocuğun internet kullanma durumu, günde kaç saat internet kullandığı, interneti en çok hangi amaçlarla kullandığı ve internette neler yaptığını ebeveynlerin denetleyip denetlemediğine ilişkin sorular sorulmuştur.

YÖNTEM

Bu araştırmada, ilköğretim çağındaki çocukların internet kullanımının ebeveyn görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, 2009 – 2010 öğretim yılında Elazığ il merkezinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ve özel ilköğretim okullarının 5. sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin ebeveynlerinden tesadüfi örneklem yoluyla seçilen 300'ünün görüşlerine başvurulmuştur. Ebeveynlere evde internet kullanılıp kullanılmadığı, çocuğun ev dışında internet kullanıp kullanmadığı, günde kaç saat internet kullandığı, internette neler yaptığını denetleyip denetlemedikleri ve çocuğun interneti en çok hangi amaçlarla kullandığına ilişkin sorular sorulmuştur. Veri toplama aracı olarak anket formu uygulanmıştır. Toplanan anket formlarındaki veriler öncelikli olarak bilgisayar ortamına aktarılmış, daha sonra da bu verilerin dağılımı "SPSS 16.0 for Windows" adlı istatistik programı kullanılmak suretiyle analiz edilmiştir. İstatistiksel analizler için frekans ve yüzde alma teknikleri kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırmada ebeveynlere internet kullanımıyla ilgili olarak, evde internet kullanılıp kullanılmadığı, çocuğun ev dışında internet kullanıp kullanmadığı, günde kaç saat internet kullandığı, internette neler yaptığını denetleyip denetlemedikleri ve çocuğun interneti en çok hangi amaçlarla kullandığına ilişkin sorular sorulmuştur.

Tablo 1. Evde ve Ev Dışında İnternet Kullanılıp Kullanılmadığıyla İlgili Ebeveyn Görüşlerinin Dağılımı

Evde İnternet Kullanılıp Kullanılmadığı	Sayı	Yüzde
Evet, internet kullanıyoruz.	187	62,3
Hayır, internet kullanmıyoruz.	113	37,7
Toplam	300	100
Çocuğun Ev Dışında İnternet Kullanıp Kullanmama Durumu	Sayı	Yüzde
Evet, çocuğum ev dışında internet kullanıyor.	60	20

Hayır, çocuğum ev dışında internet kullanmıyor.	240	80
Toplam	300	100

Evde internet kullanılıp kullanılmadığı konusuyla ilgili olarak, ebeveynlerin çoğunun (%62,3) evlerinde internet kullanıldığını ifade ettiği belirlenmiştir. Çocuğun ev dışında internet kullanıp kullanmadığıyla ilgili ebeveyn görüşlerinin dağılımına bakıldığında ise, ebeveynlerin büyük bir bölümünün (%80) araştırmaya konu olan çocuklarının ev dışında internet kullanmadığını belirttiği ortaya çıkmıştır. Buna göre, ebeveynlerin çoğunlukla evlerinde internet kullanıldığını ifade ettiği ve çocuklarının ev dışında internet kullanmadığını belirttiği görülmüştür.

Tablo 2. Çocuğun İnternet Kullanım Sıklığıyla İlgili Ebeveyn Görüşlerinin Dağılımı

Çocuğun Günde Kaç Saat İnternet Kullandığı	Sayı	Yüzde
1 saatten az	85	28,3
1 saat	54	18
2 saat	37	12,3
3 saat	7	2,3
3 saatten fazla	4	1,3
İnternet kullanmıyoruz.	113	37,7
Toplam	300	100

Çocuğun günde kaç saat internet kullandığıyla ilgili olarak ise, ebeveynlerin en yüksek oranla (%28,3) çocuğunun günde 1 saatten az internet kullandığını ifade ettiği belirlenmiştir. Bazı çocukların, özellikle ileri ergenlik dönemindeki erkek çocukların, evdeki bilgisayarlar ile günde 4 saatten fazla zaman geçirdiği rapor edilmiştir (Shields ve Behrman, 2000). Çocuğun bilgisayar başında aşırı zaman harcaması fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir. Saatlerce bilgisayar karşısında hareketsiz oturan çocuklarda beden gelişiminde yetersizlikler ve bu hareketsizliğin verdiği huzursuzluk hali görülmektedir. Ayrıca kalp atışlarında hızlanma, göz rahatsızlıkları, mide ağrıları, beslenme ve hazım bozuklukları ortaya çıkmaktadır. Çocuklarda aşırı internet kullanımı veya internet kullanamama stres ve endişeye yol açmaktadır. Bir süre sonra kimi çocuklarda içine kapanıklık, uyku rahatsızlıkları ve kâbuslar görülebilir. Sürekli şiddet içerikli yayın ve oyunlara maruz kalan çocuklarda saldırganlık davranışında artma söz konusudur (Kılıçarslan, 2014). Dolayısıyla, ebeveynlerin bu konuda bilinçli hareket etmesi ve çocuklarının aşırı internet kullanımını önlemesi önemlidir.

Tablo 3. Ebeveynlerin, Çocuğun İnternette Neler Yaptığını Denetleyip Denetlememe Konusundaki Görüşlerinin Dağılımı

İLKÖĞRETİM ÇAĞINDAKİ ÇOCUKLARIN İNTERNET KULLANIMLARININ EBEVEYN
GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Çocuğun İnternette Neler Yaptığını Denetleyip Denetlememe	Sayı	Yüzde
Evet, denetlerim.	165	55
Hayır, denetlemem.	22	7,3
İnternet kullanmıyoruz.	113	37,7
Toplam	300	100

Çocuğun internette neler yaptığını denetleyip denetlememe konusuyla ilgili bulgular incelendiğinde, çocuğunun internet kullandığını ifade eden ebeveynlerin çoğunun çocuğunun internette neler yaptığını denetlediğini belirttiği görülmektedir. Ebeveynlerin çocuğun aşırı internet kullanımını önlemesinin yanında, çocuğunun internette neler yaptığını, interneti hangi amaçlarla kullandığını denetlemesi ve takip etmesi de önemlidir.

Çocuk internetteyken ebeveynlerin sergilediği davranışlara ilişkin bulguların yer aldığı bir araştırmaya (Kırık, 2014) göre, ebeveynlerin %48'inin çocukları internet başındayken onları takip etmediklerini, kendi işleriyle ilgilendiklerini ifade ettiği, %18'inin çocuğuyla birlikte internet ortamında gezdiklerini ve oyun oynadıklarını belirttiği, ebeveynlerin %14'ünün çocuğun internette ödevlerini yapmasını sağlamaya çalıştıklarını ifade ettiği, %12'sinin ise çocuğun hangi sitelere erişim sağladığını gözlemlediklerini belirttiği ortaya çıkmıştır. Araştırmada ebeveynlerin neredeyse yarısının çocukları internet başındayken onları takip etmemeleri dikkat çekicidir.

Ebeveynlerin çocuklarının internet kullanırken karşılaşılabileceği riskler konusunda yeterli bir bilgiye sahip olması ve internet kullanımı konusunda çocuklarına yol gösterici bir tutum sergilemeleri önem taşımaktadır. Özellikle internet kullanımıyla ilgili belli kurallar konulmalı ve ilk bilgiler bizzat bilgisayar başında gösterilerek ve çocuğun kendisinin denemesi izlenerek verilmelidir (Canbek ve Sağiroğlu, 2007).

Tablo 4. Çocuğunun İnterneti En Çok Hangi Amaçlarla Kullandığı Konusuyla İlgili Ebeveyn Görüşlerinin Dağılımı

Çocuğun İnterneti En Çok Hangi Amaçlarla Kullandığı	Kız		Erkek		Toplam	
	s	%	s	%	s	%
Derslerini araştırmak	80	54,4	58	37,9	138	46
Oyun oynamak	29	19,7	66	43,1	95	31,7
Müzik dinlemek	11	7,5	3	2	14	4,7
Film izlemek	1	0,7	-	-	1	0,3
Sohbet etmek	6	4,1	3	2	9	3

(Bu soruda ebeveynler birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.)

Çocuğun interneti en çok hangi amaçlarla kullandığıyla ilgili ebeveyn görüşlerinin dağılımının yer aldığı Tablo 4'e göre, ebeveynlerin çocuğunun interneti en çok derslerini araştırmak veya oyun oynamak amacıyla kullandığını ifade ettiği görülmektedir. Konuyla ilgili ebeveyn görüşlerinin dağılımına çocuğun cinsiyeti açısından bakıldığında, ilköğretim 5. sınıfta öğrenim gören çocuğu kız olan ebeveynlerin en yüksek oranla çocuğunun derslerini araştırmak amacıyla, çocuğu erkek olan ebeveynlerin ise en yüksek oranla çocuğunun oyun oynamak amacıyla internet kullandığını ifade ettiği ortaya çıkmıştır. Buna göre, kız çocukların en çok derslerini araştırmak, erkek çocukların ise en çok oyun oynamak için interneti kullandığı tespit edilmiştir.

Yapılan bir araştırmada (Karadağ vd., 2006), ilköğretim öğrencilerinin %39.3'ünün interneti "bilgiye ulaşma", "haberleşme" ve "oyun" gibi amaçlar için kullandığı; İnterneti yalnızca "ders/ödev için bilgiye ulaşma" amaçlı kullanan öğrencilerin oranının %13.9 olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada internetin sadece ders çalışma amaçlı kullanılma oranının düşük olduğu, araştırmamızda ise internetin ilköğretim çağı çocukları tarafından en çok ders çalışma amaçlı kullanıldığı tespit edilmiştir.

Bir başka araştırmada (Aktaş Arnas, 2005) ise, bilgisayar kullanan ailelerin %21.3'ünde bilgisayarın çocuğun odasında bulunduğu ve eve bilgisayarın daha çok çocukların okul ödevlerini yapması (ders çalışmak) amacı ile alındığı tespit edilmiştir. Çocukların %19.7'sinin interneti okul ödevleri için bilgi toplamak ve ödev yapmak için kullandıkları, bunun yanı sıra çocukların %22.6 oranında oyun oynamak, %13.6 oranında eğlenmek, %7.8 oranında internet sitelerine girmek ve %5.7 oranında sohbet etmek ve amacı ile internet kullandıkları belirlenmiştir. Ayrıca çocukların %45.4'ünün zaman zaman internet kafelere gittikleri tespit edilmiştir. Bu araştırmada görüldüğü gibi, çocuklarının internet kullanımıyla ilgili ailelerin öncelikli beklentisi onların interneti derslerini araştırmada bir kaynak olarak kullanması yönündedir. Araştırmamızda çocukların %46'sının derslerini araştırmak amacıyla interneti kullandığı, bu araştırmada ise bu oranın %19,7 olduğu görülmektedir. Ayrıca bu araştırmada azımsanmayacak oranlarla internetin oyun oynamak ve eğlenmek gibi amaçlarla çocuklar tarafından kullanıldığı belirlenmiştir. Araştırmamızda da çocukların internet kullanım amaçları arasında oyun oynama amacının ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. Görüldüğü gibi, çocuklar interneti hem derslerini araştırmak hem de oyun oynayıp eğlenmek amacıyla kullanmaktadır.

SONUÇ

İLKÖĞRETİM ÇAĞINDAKİ ÇOCUKLARIN İNTERNET KULLANIMLARININ EBEVEYN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ

İnternet, eğitici içeriğinin yanında çocuklar için zararlı birçok unsuru da barındırmaktadır. Araştırmada, ilköğretim çağı çocuğunun internet kullanımıyla ilgili tutumları ve ebeveynlerin konuyla ilgili yaklaşımı belirlenmeye çalışılmıştır. Bu doğrultuda, ebeveyn gözüyle çocuğun internet kullanımı hakkında bilgi edinilmesi amaçlanmış ve çocuğun evde ve ev dışında internet kullanıp kullanılmadığı, günde kaç saat internet kullandığı, internette neler yaptığını ebeveynlerinin denetleyip denetlemediği ve çocuğun interneti en çok hangi amaçlarla kullandığı tespit edilmiştir.

Elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde, çoğu ailenin evinde internet kullandığını belirttiği ve ebeveynlerin çoğunun çocuğunun ev dışında internet kullanmadığını ifade ettiği görülmüştür. Çocukların interneti daha çok ev ortamında kullanması internetin barındırdığı birçok tehlikeden korunabilmeleri açısından olumlu bir durumdur. Ebeveyn, çocuğunun interneti kullanım saatini, internette neler yaptığını ve interneti hangi amaçlarla kullandığını ev ortamında daha sağlıklı bir biçimde takip edebilmektedir.

Çocuğun günde kaç saat internet kullandığıyla ilgili elde edilen sonuçlarda ise, çocukların en yüksek oranla günde 1 saatten az internet kullandığı belirlenmiştir. Çocuğun internet başında aşırı zaman harcaması birçok olumsuzluğu beraberinde getirecektir. Araştırmada bu oranın yüksek çıkmaması sevindirici bir durumdur. Bu sonuçtan yola çıkılarak, ebeveynlerin ve çocukların bu konuda bilinçli hareket ettikleri düşünülmektedir.

Çocuğun internette neler yaptığını denetleme konusuyla ilgili olarak ise, araştırmada ebeveynlerin çoğunun çocuğunun internette neler yaptığını denetlediğini ifade ettiği belirlenmiştir. Buna göre, ebeveynlerin çocuğun aşırı internet kullanımını önleme konusunda olduğu kadar, çocuğunun internette neler yaptığını ve interneti hangi amaçlarla kullandığını denetleme konusunda da bilinçli bir tutum sergilediği düşünülmektedir.

Çocuğun interneti en çok hangi amaçlarla kullandığıyla ilgili olarak, ebeveynlerin çocuğunun interneti en çok derslerini araştırmak veya oyun oynamak amacıyla kullandığını ifade ettiği, konuyla ilgili ebeveyn görüşlerinin dağılımına çocuğun cinsiyeti açısından bakıldığında ise, kız çocuğu olan ebeveynlerin en yüksek oranla çocuğunun derslerini araştırmak amacıyla, erkek çocuğu olan ebeveynlerin ise en yüksek oranla çocuğunun oyun oynamak amacıyla internet kullandığını ifade ettiği belirlenmiştir. Bu bulgu, çocukların internet kullanımında ilgilerinin cinsiyete göre farklılaştığını göstermiştir. Çocukların ilgilerinin cinsiyet faktörüne göre farklılaşması beklenen bir durumdur.

Sonuç olarak, araştırmada ebeveynlerin ve çocukların internet kullanımı konusunda genel olarak bilinçli oldukları görülmüştür. İlköğretim çağında çocuğun internet kullanımının eğitimsel açıdan yararlı olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Çoklu uyarıcı aracılığıyla bilgi edinme imkânı sunan internet, öğrenmede kalıcılığın sağlanması açısından etkili bir araçtır. İnternet, çocuğun bilişsel gelişimine katkıda bulunması ve yeni bilgiler edinmesi açısından yararlı bir eğitim aracıdır. Bu eğitim aracından çocukların olumlu yönde etkilenebilmesi için hem ebeveynlerin ve hem de çocuklarının iyi birer medya okuryazarı haline gelmesi önem taşımaktadır. Bu amaçla özellikle okullarda ailelere gerekli eğitimsel destekler verilmelidir. Bu eğitimlerde internetin çocuk gelişimi üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri somut örneklerle aktarılmalıdır. Ebeveynlerin çocuğun aşırı internet kullanımı konusunda bilinçli hareket etmesi ve internette neler yaptığını, interneti hangi amaçlarla kullandığını takip etmesi internetin olumsuzluklarından korunmasını sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Aktaş Arnas, Y. (2005), “**3-18 Yaş Grubu Çocuk ve Gençlerin İnteraktif İletişim Araçlarını Kullanma Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi**”, TOJET, Cilt 4 Sayı 4, Ekim – 2005, <http://www.tojet.net/articles/449.doc>
- Canbek, G. ve Sağıroğlu, Ş., (2007) “**Çocukların ve Gençlerin Bilgisayar ve İnternet Güvenliği**”, Politeknik Dergisi, 10 (1):33-39.
- Günel, A., vd., (2010), “**İlköğretim Öğrencileri Arasında İnternet Kullanımının İncelenmesine Yönelik Anket Çalışması**”, 3. Ağ ve Bilgi Güvenliği Ulusal Sempozyumu.
- Johnson, G. M., (2010), “**Young Children's Internet Use at Home and School: Patterns and Profiles**”, Journal of Early Childhood Research, 8(3): 282-293.
- Karadağ, R., vd. (2006). “**Türkiye’de İnternet Kafeler ve İlköğretim**”, XI. Türkiye’de İnternet Konferansı, (21-23 Aralık), TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Ankara.
- Kılıçarslan, F. (2014), “**Dijital Çağın Çocuklarını Nasıl Eğitmeliyiz?**”.
<http://www.bayder.com.tr/fatih-k-l-carslan/245-dijital-cag-n-cocuklar-n-nas-l-egitmeliyiz.html>

- Kırık, A. M. (2014), “**Aile ve Çocuk İlişkisinde İnternetin Yeri: Nitel Bir Araştırma**”, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, Cilt:3 Sayı:1 Şubat 2014 (337-347).
- NCES (National Center of Education Statistics), (2005), “**Rates of Computer and Internet Use by Children in Nursery School and Students in Kindergarten Through Twelfth Grade: 2003**”, U.S. Department of Education Institute of Education Sciences.
<http://nces.ed.gov/pubs2005/2005111.pdf>
- Odabaşı, F., vd., (2007). “**Yeni Dünya: İnternet - Ailelerin Yeni Dünyadaki Sorumlulukları Nelerdir?**” 8. Aybastı-Kabataş Kurultayı.
- Shields, M. K. ve Behrman, R. E., (2000), “**Children and Computer Technology: Analysis and Recommendations**”, The Feature of Children Journal, 10 (2): 3-29.
- Turan, S. (2008), **İnternet Ağında Çocuğum (Çocuğumu İnternet ve Bilgisayarın Zararlarından Nasıl Korurum?)**, İzmir: Gülyurdu Yayınları.
- Yalçın., N. (2006), “**İnterneti Doğru Kullanıyor muyuz? İnternet Bağımlısı mıyız? Çocuklarımız ve Gençlerimiz Risk altında mı?**” 9 - 11 Şubat Pamukkale Üniversitesi Bilgi Teknolojileri Kongresi IV Akademik Bilişim 2006 Bildiriler Kitabı, S: 585-588, Denizli.